

EESTI POLITSEILEHT

ADMINISTRATIIV-ÕIGUSLINE AEGKIRI.

Nr. 47 (205)

21. novembril 1925 a.

V. aastakäik

Ilmub üks kord nädalas — igal laupäeval.

Tellimise hind: aastas Mk. 1000.—
 poolaastas „ 500.—
 veerandaastas „ 250.—

Siseministeeriumile alluvatele asutustele ja nende ametnikkudele on tellimise hind:

aastas Mk. 800.—
 poolaastas „ 400.—
 veerandaastas „ 200.—

Üksik number maksab Mk. 25.—

Tellimised — järgmise kuu esimesest päevast.

Avatud k 1,29—1/23. Toimetaja kõnetunnid k. 12—1
 Toimetus ja kontor: Tallinn, Toompea lossis. Tel. 103

Kuulutuste hinnad:

1/1 lehek. Mk. 4000.—	1/4 lehek. Mk. 1000.—
1/2 „ „ 2000.—	1/8 „ „ 500.—
1/3 „ „ 1350.—	1/16 „ „ 250.—

Tunnistuste kaotuste kuulutused Mk. 100.—
 Lehe eesküljel 75%, tekstis 100% kallim.

Adressi muutmine 30 mk.

Adress kirjade jaoks: Tallinn, Postkast nr. 338.
 Jooksev arve Eesti panga Tallinna osak. nr. 543

Sisu: 1) Eugen Maddison, Mõned mõtted heakorra ja julgeoleku seaduse § 172¹ kohta. 2) Kuritegude põhjustest. 3) Kadunud isikute otsimine. 4) Nõukogude liidu sisekaitse aparaadist. 5) Väljavõte III naiskongressi resolutsioonist. 6) Ametlik osa. 7) Väljamaalt. 8) Küsimused ja kostmised. 9) Kuulutused.

Mõned mõtted heakorra ja julgeoleku seaduse § 172¹ kohta.

Eugen Maddison.

Käesoleva aasta suvel (16. juunil) võeti Riigikogu poolt vastu heakorra ja julgeoleku seaduse täiendamise seadus („Riigi Teataja“ nr. 109/110 — 1925. a.). Selle seadusega täiendati heakorra ja julgeoleku seadust (S. K. XIV k., 1916. a. väljaanne) § 172¹, mille järgi on keelatud isikutel, kellel puudub amet või kutse, võõraid asju ajada, töõnduslikult igasuguste amet- või kohtuasutustele määratud kirjatööde valmistamine, samuti juriidiline nõuandmine võõrastes asjades, kusjuures sarnase tegevuse ilmsikstulekul lõpetatakse tähendatud tegevus administratiivkorras.

Lugedes seda, võiks arvamine tekkida, et kuni tähendatud seaduse vastuvõtmiseni oli

sarnane tegevus lubatud. Sel arvamisel, nähtavasti, olid ka seaduseelnõu vastu vaidlejad Riigikogus. Leitakse isegi, et niisugune keeld oleks põhiseaduse § 19 rikkumine. Selle paragrahvi järgi, nagu teada, on Eestis kindlustatud vabadus elukutset valida ja ettevõtteid avada ning kasutada põllutöös, kaubanduses, tööstuses, samuti muil majandusaladel, kusjuures selles vabaduses ei või kedagi kitsendada või takistada muidu kui seaduste põhjal ja piirides. Taheti selle seaduse vastuvõtmises samuti näha advokaadi ameti kaitset konkureeriva elemendi vastu. Tegelikult ei olnud siin põhiseaduse rikkumist ega ka tahtmist kaitsta advokaadi ametit, vaid oli tege-

mist ainult üldhuvide kaitsega. Advokaadi seisus, nagu see iga ühele on teada, pole loodud mõne isiklike huvidest pärast, vaid üldsuse, kodanikkude huvides. Nagu igaüks ei või arsti, inseneeri või mõnda muud ametit pidada, kui tema isik ei vasta seaduses ülesseatud tingimustele, samuti ei või ta ka neid kohuseid täita, mis advokaadi ametil lasuvad, kui tema isik ei paku küllaldast kindlustust üldhuvidele. Pealegi ei ole selles seaduses üldse kõnet mõnest advokaatide monopolist. Kõneldakse isikutest, kellel puudub „amet või kutse võõraid asju ajada“. Ametid ja kutsed võivad aga olla mitmesugused, mis jällegi oleneb „asjade“ mitmekesisusest. Kui leitakse, et neid asju võivad ajada ka mitte-advokaadid, siis võidakse ellu kutsuda ka vastavad ametid, kusjuures aga mõõduandvaks jääb ikkagi nõudmine, mis üldse maksev sarnaste ametite loomisel, nimelt, et kodanikkude huvid oleksid küllaldaselt kaitstud. Kuid pöördume tagasi küsimuse juure — kas oli sarnane tegevus lubatud kuni tähendatud seaduse vastuvõtmiseni või mitte. Ta ei olnud, minu arvates, lubatud, ja järjekult ei toonud tähendatud seadus midagi uut: ta ainult selgitas seda, mis meil juba oli maksev.

Nagu teada, oli heakorra ja julgeoleku täiendamise seaduseelnõu esitamine tingitud sellest, et tähendatud küsimuses ei valitsenud üksmeel, ja oli vaja seda üksmeelt kuidagi viisi maksma panna. Valiti selleks seadusandline tee, olgugi et õigem oleks olnud, kui seda küsimust oleks lahendanud kohus (siseministeerium oligi vastava järelepärimisega Riigikohtu poole pöördunud). Kuid, nagu öeldud, lahendas seda küsimust Riigikogu, võttes vastu tähendatud seaduse. See on esimene juhtumine, kus Riigikogu esines seaduste tõlgitsejana, kuid sellest allpool.

Nagu teada, on tähendatud seadus sihitud nõndanimetatud palvekirjade kontorite ja nurgaadvokaatide tegevuse vastu. Sellepärast ei ole huvituseta meele tuleta, kuidas vaatas tähendatud kontorite peale Vene Senat. Vene Senati kriminaal departemang oli R. N. S. § 29 kohta mitmel korral seletanud, et politsei- või administratiivvõimu nõudmise võib ainult sel juhtumisel seaduslikuks tunnustada, kui see tugeneb vastavale seadusele (на положительномъ законѣ) või on järeldus seaduse, mis selle võimu kompetentsi mää-

rab, üldmõtetest — вытекаетъ изъ общаго смысла законовъ (1867. a. nr. 44, 1869. a. nr. 606, 1881. a. nr. 2 j. t.). 1901. a. oli kriminaal departemangul lahendada küsimus, kas politseil oli õigus nõuda palvekirjade kontori („контора для составления прошеній и переписки бумага“) sildi mahavõtmist. Senat leidis, et politsei nõudmise mittetäitmine on õieti R. N. S. § 29 alla arvatud, sest sarnased kontorid vastavad täitsa S. K. X. k. 1. j. (tsiviilseaduste), § 2295, mille järgi on keelatud asutada kontorid võõraste asjadeajamiseks. Selle paragrahvi sihiks on kaitsta kodanikke (общества) vahetalitajate tegevuse vastu volinikkude otsimisel ja sarnaste ettevõtete reklameerimise vastu, kes koguvad usaldajaid kontorite, kabinetide j. n. e. ebamääraste nimetustega, millest kergesti võiks mööda hiilida palvekirjade või nõuande kabinetide ja büroode avamisega. Sarnased kontorid koguks isikuid, kes õiguslist abi tarvitavad, lubades neile seada kokku palvekirju, mis isearanis tsiviilasjades tähtis toiming, kusjuures aga paberid valmistatakse mittevastavalt § 2295 mõttele nende poolt, keda kliendid oma isikliku valiku järele usaldavad, vaid niisuguste isikute poolt, keda kontor soovitab. (Krim. depart. otsus 30. jaanuarist 1901. a. Belogorodski asjus — v. Журналъ Минист. Юстиціи 1901. a. nr. 8).

Nii oli Vene Senati seisukoht, ning selle järele talitasid ka administratiivvõimud Vene ajal. Ei ole sellest ajast selles küsimuses midagi muutunud; kuid meil tekkis siiski kahtlus ja üksmeel oli purustatud. Kahtluse lahendajaks astus välja seadusandja. Oleme harjunud, et seadusandja annab välja seadusi, s. t. loob uusi norme, kuid meil oli senini võõras sarnane nähtus, kus seadusandja selgitab, olgugi seaduse näol, juba maksvaid norme. Siin on meil tegemist nõndanimetatud autentilise tõlgitsemisega, mis oli enam omane absolutismi ajal, mil valitses põhimõte, et seadusandjal kõige paremini on teada, mis ta seaduse sõnadega väljendada tahtis. Käesoleval ajal, kus seadusandjaks on rahva esituskogud, sellel tõlgitsemisel ei ole enam alust. Autentilisi interpretatioone iseloomustab see asjaolu, et seadusandja, selgitades varem väljaantud seadust, ei loo uut normi, mis maksma hakkab üldises seadustele ettenähtud korras (näit. meie põhiseaduse § 54 korras), vaid et seadusandja seletus laieneb ka

eelmise aja peale, mil oli maksev interpreteeritav seadus. Heakorra ja julgeoleku seaduse täiendamise seadus hakkas aga maksma harilikus korras, s. t. kümnendal päeval peale avaldamist „Riigi Teatajas“ (9. juulil k. a. — väljakuulutamise sündis 29. juunil). Kas see tähendab, et seadusandja tunnustas selle mittemaksvaks eelmise aja peale? See tähendab, et seadusandja ütles, et nüüdsest peale on tema tahtmine selge ja selle järgi tuleb tulevikus talitada; mis aga puutub minevikku, siis otsustatagu, kellesse asi puutub, milline oli seadusand-

ja tahtmine; seadusandja midagi selles ei muuda, ainult tahab, et tulevikus tema tahtmine oleks igäühele selge. Sellest tuleb järeldada, et seadusandja ei tahtnud täielikult autentilise tõlgitsemise põhimõttest kinni pidada, vaid arvestas uuema aja nõuetega. Kuid igatahes, ta midagi ei muutnud, mispärast ka mineviku kohta peaks maksev olema eelpooltoodud Vene Senati arvamine, aga see, nagu juba tähendatud, ei lähe lahku sellest, mis väljendatud heakorra ja julgeoleku seaduse täiendamise seaduses.

Kuritegude põhjustest.

Grazi linna vangimaja arst Dr. Michel on pikemat aega kuritegude põhjuste selgitamise küsimuse kallal töötanud; nende tööde tagajärjel kirjutab tema pikemat kriminaalpsühholoogilises aegkirjas (Zeitschrift für Kriminalpsychologie“). Oma uurimusi toimetab Dr. Michel 355 Grazi vangimajas kinnipeetavate tähtsamate kuritegijate najal, selgitades nende poolt toimepandud kuritegude motiive, nende elukäiku ja eriti nende perekondlist elu. Kirjatükk on iseenesest väga huvitav ja valgustab üllesseatud küsimust õige põhjalikult.

Tähendatud 355 kuritegijast olid pärit: 188 isikut maalt, 67 — linnadest, 85 — suurlinnast (nimelt Viinist) ja ülejäänud osa — 15 kuritegijat — väljamaalt. Juba need andmed väärivad tähelepanu, sest neist selgub, et peaaegu 60% suurematest kuritegijatest on maalt pärit, kuna harilikult arvamisel ollakse, et maaelanikud sootum vähem kriminaal kuritegevusele kalduvad kui linnaelanikud ja et just linnaelanikud neid päris kuritegijaid annavad.

Üle kahe kolmandiku Grazis kinnipeetavatest suurematest kuritegijatest — nimelt 266 meest — on vanad retsivistid, elukutselised kuritegijad, kes kokku vaaremalt kohtute poolt 2035 süüteo eest suuremal või väiksemal määral on karistatult välja arvatud vast ehk lapsepõlv — on mööda saatnud vangimajades. Nende suhtes puudub igasugune lootus, et neist kord veel saab korralikke kodanikke. 36 neist elukutselistest kuritegijatest elasid vabatatud ja kes suurema osa oma elust — duses viibides lõbunaisterahvaste juures ja harilikult ka nende kulul. Huvitav on,

et sarnaseid tüüpe leidub ainult retsivistide seas, kuna teiste kuritegijate hulgas mitte ühtegi pole, kes ei kasutaks tänava-tüdrukuid ja nende ametit selleks, et ilma töö tegemata ja vaeva nägemata süüa, juua ja ulualust leida. Umbes 100 kuritegijatest elasid võrdlemisi hästi oma seaduslikkude naistega, silma paistab aga asjaolu, et mitte ühelgi abielus oleval kuritegijal lapsi polnud. Iseenesest on see tõeolu tähelepanemisväärne ja rõõmustav, sest sellega takistatakse just nagu loomulikult alaväärtuslike inimmaterjali juuretulekut. Need lasteta kuritegijad ise on aga peaaegu kõik pärit väga lasterikastest perekondadest. 99 isikut on väljastpoolt abielu sündinud, muidugi ei ole keegi nende kasvatamise peale suuremalt mõelnud, neid on vabalt talitada lastud ja kõik nemad on juba lapsepõlves seadusvastaseid tegusid toime pannud ning mitmel korral kohtulaua ees seisnud ja parandusmajades osa noorest east mööda saatnud. 42 kuritegijale võeti karistuse määramisel kohtu poolt pehmenemise asjaoluna arvesse, et neil nooruses kasvatus puudus, et keegi nende järele ei valvanud ja et neil vanemate armastus ja hoolitsemine vanemate poolt täiel määral puudus.

Dr. Michel puudutab oma kirjatükis ka alkoholsete jookide mõju kuritegevuse peale, küsimust, mille kohta juba suurem literatuur olemas ja mille kohta tema oma uurimiste tagajärjel samasuguste vaatekohtadeni jõuab nagu teisedki arstid ja kriminalistid, kes tähendatud küsimusega on tegemist teinud. Ka Dr. Michel teeb kindlaks, et õige suur protsent kuritegijatest — 76%! — joobnud olekus isa ja ema poolt ettevõetud sammude tagajärjed

on, nemad on sõna tõsisel mõttes vanemate pattude vili. Nimelt on 38 % Grazis kinnipeetavatest tähtsamatest kuritegijatest sündinud üheksa kuud peale veebruarikuu karnevali pidustuste, n. nim. Faschingi; 38%, tähendab täpselt sama suur arv, on sündinud üheksa kuud peale viinamarja noppimise kuu — augusti. 200 kuritegija isad — s. tähendab 72% üldarvust — olid joodikud, nii et nende 200 isiku kohta peab kindlasti ütleva, et nemad suuremal või väiksemal määral degeneraatsiooni on. Mis puutub ülejäänud 28 %, siis ei läinud Dr. Michel'ile küll korda näidata, et need isikud samuti vanemate haiguste ehk alkoholi üleliigse tarvitamise tagajärjel degeneraatsiooni on, kuid igatahes on nemad nõrga iseloomuga, ilma igasuguse moraalse toeta ja on eksiteele sattunud tänu võõraste isikute mõjule ja eeskujule.

Väga tähtis asjaolu on kuritegude põhjuste küsimuse selgitamisel kuritegijate vanemate majandusline seisukord ja üldse olukord, mis kuritegijate perekonnas valitses. Sellele tegurile pöörab Dr. Michel omas artiklis ka väärilist tähelepanu. 194 kuritegijat üldisest arvust on enam või vähem rahuldavates majanduslikes tingimustes üles kasvanud, kuna 71 juba esimestest eluaastast peale on külma ja nälga tundma õppinud ning kõige vaesemas ja viletsamas olukorras üles kasvanud; siin omas mõnede suhtes veel erilise tähtsuse võimatud korteriolud, mis tulevasi kuritegijaid juba õige vara tutvustasid suguhaigustega, ebanormaalse sugueluga ja muidugi ka kuritegudega. 42 väljaspool abielu sündinud (teenijate) last sündisid kusagil tallis või küünis ja kasvasid ka seal üles, kuidagi moodi eluülespidamist ema käest saades ehk ise teenides ning varastades. 10 suuremat kuritegijat on keskkoolis õppinud, 13 — kutsekoolis, 18 — kommerts-koolis; viis kuritegijat polnud kunagi koolis käinud ja ei osanud lugeda ega kirjutada (muu seas olid kõik viis väljaspool abielu sündinud); ülejäänud osa oli algkooli haridusega, välja arvatud üks mees, kes erandina teistest kuritegijatest oli hea hariduse saanud — ülikooli lõpetanud, nähtus, mis tegelikult elus kuritegijate peres ka veel praegusel, majandusliselt üldiselt raskel ajal, veel võrdlemisi haruldaseks peab nimetama.

Et võimalikult selget ja ülevaatlikku pilti saada neist motiividest, mis kuritegijatele mõõduandvad olid seadusvastaste

tegude toimepanemisel, tuli Dr. Michel'il ka täpsemalt uurida küsimust, missugused lõbustused kuritegijatele kõige enam meelt mööda olid, missuguseid raamatuid nemad lugeda armastasid ja mis nemad üldse vabal ajal tegid. Siin juures selgub nüüd, et halvade kinolintide ja halvade raamatute mõju harimatute, naiivsete inimeste peale tõesti väga suur on, kaugelt suurem igatahes kui harilikult arvatakse, ja et valitsusvõimude ja seadusandliste kogude poolt ettevõetud sammud teatud kinolintide ja raamatute vastu võitlemiseks täitsa õigustatud on, võib isegi öelda, et need sammud nii mitmeski riigis liiga tagasihoidlikku iseloomu kannavad ja vale sentimentaalsusel põhjenevad. 119 kuritegijatest, kelle elu uuris Dr. Michel, lugesid ainult kõige viletsamat sorti kriminaalromaane ja otsisid ning leidsid muidugi neist eeskujusid oma tegevusele, tihti viisid ka loetud raamatud kuritegijad uuele kuriteo toimepanemise mõttele. Huvitav oleks siin vast ehk veel märkida, et kõik tähendatud 119 meest elukutseliste kuritegijate hulka kuulusid. 92 meest armastasid väga kinodes käia, kus neile kõige enam meeldisid kurikuulsad *Stuart-Webbs filmid* ja samuti *Sherlock-Holmes filmid* ja nii mõnigi neist kuritegijatest tunnistas puhtsüdamiselt üles, et tema nii mõndagi asja kinos õppinud ja nii mõnegi „hea mõtte” peale sattunud, kriminaalfilmi kinos vaadeldes. Siin kohal olgu meeletuletatud, et Prantsusmaal mõni nädal tagasi kaks alaealist poisikest katsusid jaama ees olevaid signaale purustades — kunstlikult raudtee õnnetust välja kutsuda, et tegelikult kord näha, kuidas rong kraavi langeb, kuidas inimesed appi hüüavad, jooksevad ja karjuvad jne. — kõik sellepärast, et nemad kinos on näinud, kuidas kuritegijad rongi kraavi lasksid ja kuidas siis inimesed õnnetuse kohal vaevlesid ja surid. — 124 kuritegijatest olid alkoholikerid, kes ilma alkoholita ei saanud elada, kes kõik varguste, murdvarguste, pettuste jne. teel saadud raha lähemasse joogikohta viisid ning viimase pennini ära jõid, joodikud, kes kuritegusid ikka siis otsustasid toime panema, kui joomiseks enam raha polnud.

Lõpuks võiks Dr. Michel'i kirjatüki kohta veel tähendada, et temas leidub uus, omapärane ja huvitav seisukoht. Nimelt on tähendatud arst arvamisel, et need isikud kergemini vale teele satuvad, kellele sündimisel vanemate vanadus üksteisele sugugi ei vastanud. Näiteks,

arvab Dr. Michel, et eriti kardetav on laste tulevase elukäigule, kui isa noorem on kui 24 aastat ning ema vanem kui 40,

sed põhjendab autor mitme, tegelikult elust võetud näitega.

Kadunud isikute otsimine.

Kadunud isikute otsimine ja selgusele jõudmine nende saatuse kohta on üks politsei ülesannetest, mis muidugi seda raskemaks muutub, mida suurem on maaala, mis vastava politseiüksuse tegevuse alla kuulub, ja eriti mida suurem on vastav linn, sest inimeste jäljetult kadumise juhtumised tulevad maal võrdlemisi väga harva ette ja kuigi mõnikord sarnane juhtumine aset leiab, siis tuleb otsimist kõigepealt linnades teostada. Kõigis suurlinnades on politsei keskasutuste juures erilised osakonnad sisse seatud, milliste tegevus seisab ainult jäljetult kadunud isikute otsimises; see osakond asub harilikult vastava suurlinna kriminaalpolitsei juures, mis iseenesest ka arusaadav, sest üle 75% kõigist sarnastest juhtumistest on ühenduses ühe või teise kuriteoga.

Pea iga päev korduvad suurlinnas juhtumised, et lapsed ja ka täiskasvanud isikud ära kaovad teadmata kuhu ja et nende omaksed neid hakkavad otsima ja selleks arusaadavalt otsekohe politsei poole pööravad. Lapsi on saadetud poodi kaupa ostma ehk neile mingisugune muu ülesanne tehtud — ja nemad pole tagasi tulnud; isa, ema, ehk teised täiskasvanud perekonnaliikmed ei ilmu töölt tagasi ning kodus ollakse mures mitteilumuse pärast. Nagu politsei ametnikkude kogemused näitavad, oodatakse harilikult veel üks päev, äärmisel juhtumisel veel üks öö lootuses, et kadunud perekonnaliige siiski lõpuks kusagilt ilmub, kuid siis juba ajab hirm inimesi politseisse; teatatakse, et see ja see on teadmata kuidas ja kuhu kadunud ja palutakse, et politsei appi tuleks. Halb on see asjaolu, et tihti asjata palju aega lastakse mööda minna, enne kui politseisse tullakse, mõnel juhtumisel oleks ülitähtis, et politsei võimalikult varem isikute kadumise üle teateid saaks — eriti tuleb seda tähendada kordil, kus noored naiserahvad on naistega kauplejate küüsi sattunud, kes katsuvad nii ruttu kui vähegi võimalik ühes oma ohvriga kaduda ja üle piiri minna. — Muu seas peab ütleva, et õnneks väga tihti ette tuleb, et mured ja hirm kadunud isiku saatuse kohta ülearu-

sed on, kuid palju on kahjuks ka sarnaseid juhtumisi, mis omakorda hirmu põhjendavad, ja neid juhtumisi sünnib, nagu alguses tähendatud, seda rohkem, mida suurem on linn. Kõiksugused võimalused on olemas: kadunu on õnnetu juhtumise ohvriks langenud (kes jõuab lugeda kõiki neid õnnetuid juhtumisi, mis, näiteks, tänavliikumise keerulsuse tõttu New-Yorkis sünnivad), kadunu on naistega kauplejate võrku sattunud, tema kallal on kuritegu toime pandud ehk aga kadunu on lõpuks vabatahtlikult elust lahkunud, ilma et tema oleks sellest oma perekonnale teada annud. Mõistagi tuleb kõigil sarnastel juhtumistel katsuda nii kiirelt kui vähegi võimalik kadunute saatuse kohta selgusele jõuda ning kui veel võimalik, abi anda. Kuidas politseiline abiandmine ja terve korraldus kadunud isikute otsimise alal sünnib, sellest annab õige ülevaatliku pildi Berliini vastava büroo tegevus.

Maikuul 1918. aastal asutati Berliini politseipresiidiumi juures eriline keskbüroo, mille ülesandeks on teateid koguda ja neid edasi anda ning nende najal tegutseda jäljetult kadunud isikute ja tundmatu surnute kohta. Selle keskkoha tegevus jaguneb õieti kahte ossa: ühelt poolt on büroo ülesandeks üldse korjata teateid jäljetult kadunud isikute ning tundmatu surnute kohta, neid teateid võrrelda teine teisega, süstematiseerida ja aktidesse korraldada. Selles osas kasutab Berliini politseipresiidiumi osakonna tegevust ära ka mõni teine Saksamaa osa, nagu, näiteks, Mecklenburg, Oldenburg, Hamburg, Lübeck, Bremen, Anhalt ning Lippe; kõik tähendatud osariigid ja vabalinnad on osa keskbüroo ülespidamise kuludest ka oma kanda võtnud. Teine keskbüroo ülesanne seisab muidugi saadud materjaali läbitöötamises, ülesanne, mis otsekohe publiku kui ka kriminaalpolitsei huvides täidetakse; siinjuures tuleb bürool töötada nii hästi kadunud isikute ja tundmatu surnukehade küsimuste lahendamise kallal, kui ka tundmatu elus olevate inimeste isiku kindlakstegemise alal. Nimelt, suurlinnades pole haruldane

nähtus, et niisugused isikud politsei kätte satuvad, kes ei suuda kehaliste vigastuste tõttu (näiteks, kirjaoskamatu kurtummad) igasuguste dokumentide puudusel kindlaks teha, kes nemad on ja kus nemad elavad, teiseks kuuluvad siia aga ka sarnased vanad kuritegijad, kes üldse ei ütle, kes nemad on (et kohtulikul, nende süütegude harutamisel raskemast karistusest — kui retsidivistid — pääseda) ehk kes vale andmeid oma isiku kohta avaldavad (harilikult on need teiste süütegude eest tagaotsitavad kuritegijad). Keskbüroo ülesannete hulka kuulub ka jäljetult kadunute, tundmatu surnute ja tundmatu elavate isikute kohta teateid muretseda, kui sarnaseid teateid nõutakse Saksamaa avalikkudes, otsimiseks määratud lehtedes (s. o. „Deutsches Fahndungsblatt“, „Zentralpolizeiblatt“ ja „Tagesbericht“) ning Viinis ilmuvas rahvusvahelises „Fahndungsblatt der internationalen öffentlichen Sicherheit“. Kuidas töö keskbüroos sünnib, tahavad järgmised read selgitada.

Nii pea kui keskbüroosse teadaanne tuleb jäljetult kadunud isiku kohta, märgitakse juhtumine otsema teed selleks määratud päevaraamatusse ning vaadatakse järele, kas on bürool juba varemalt mingisuguseid teateid tulnud küsimuse all oleva isiku ja juhtumise kohta. Samuti küsitakse kohe kesk-aadressbüroost, kas kõne all olev isik on sisse möllitud või kunagi varem oli sisse möllitud. Kui kesk-aadressbüroo jaatavalt vastab ühes tarviliste aadresside äratähendamise, algab otsekohe teadmata kuhu kadunud isiku otsimine. Kui aga kadunud isik Berliinis möllitud pole, kirjutatakse eriline registreerimise kaart, kuhu ära märgitakse kõik kadunud inimese tundemärgid: kasv, juuksed, silmad, riided jne. ühes eriliste tundemärkidega. Selle peale võrreldakse saadud andmeid nende andmetega (samuti kaartidel üles märgitud), mis on keskbürool tundmatu surnukehade kohta: arvesse võetakse isenesestki mõista ainult need surnud, kellede surm on järgnenud peale vastava isiku kadumist. Kui sarnasel võrdlemisel selgub, et keegi tagaotsitav isik ja üks surnutest seesama isik on, siis antakse sellest viivitamata teada sellele politsei asutusele, kes järelepärimise saatis keskbüroole, vastasel juhtumisel aga, kui kadunud isikut tundmatu surnute seast ei leita, mahutatakse üleval kirjeldatud moel kok-

kuseatud registreerimise kaart erilisse kartoteeki teatava süsteemi järele.

Kui keskbüroole kellegi isiku kadumisest teatatakse ning palutakse ajaviimata jälgimistöodega algust teha, siis on uurimise ja töö käik järgmine: telegraafi teel antakse kõige pealt kõikidele otsimise keskkohdadele sündmusest teada. Siis kantakse teadaanne ühes kõikide teadaolevate kadunud isiku tundemärkidega otsimislehele, mis iga päeva tagant mitmetuhandes teisendis kokku seatakse ning kriminaalpolitsei ametnikkudele kätte antakse. Peale selle kantakse juhtumine juba üleval tähendatud päevaraamatusse ning vaadatakse järele, kas isiku ja sündmuse kohta juba mingisugused andmed keskbürool olemas, päevaraamatu juure lisatakse veel kõik teated kadunud isiku kohta ning seatakse jällegi erilised otsimiskaardid kokku, mille alusel katsutakse esmalt selgusele jõuda, kas kadunud isik ja üks leitud tundmatu surnutest pole seesama isik. Kui ka see võrdlemine mingisuguseid tagajärgi ei anna, algab otsekohe otsimise ja selgitamise töö, mis esimeses järjekorras selles seisab, et kadunud isiku elukohast ja töökohast teateid muretsetakse tema isiku, tema elukommete, elamisviisi, tema sõprade ja tuttavate kohta, et sel teel võimalikult andmeid saada, mis õige tee peale juhiksid. Kui tegemist on kadunud alaealistega, astub keskbüroo ühendusse laste varjupaikadega ja teiste lastekaitse asutustega. Kui kahtlus tekib, et kadumise juures poliitilised motiivid ja põhjused võivad tähtsat osa mängida, antakse kadumisest teada politsei-presiidiumi I A osakonnale, s. o. poliitilisele politseile. Kõigi nende asutuste ja osalt eraisikute kaastöötamisel saadud andmeid võrreldakse keskbüroos ning kasutatakse ära edaspidiseks otsimiseks, kusjuures kõige uuemad tehnilised abinõud asjaolude selgitamiseks tarvitusele võetakse. Ühtlasi aga — ja see abinõu on väga tihti kõige paremaid tagajärgi annud — kutsutakse publik üles kaasa aitama kadunud inimeste otsimisel. Sarnast üleskutset teostab politseipresiidium ajalehe kaudu, plakatite abil, mis tänavatel olevate kuulutuste jaoks määratud sammaste külge kleebitakse, üleskutsete abil kinodes kinolintide kaudu, telegraafi, telefoni ja raadio abil.

Kui nüüd küsimust ülesseada, kui palju Berliini keskbüroo poole küsimuse all ole-

vates asjades pööratakse ja kas keskbüroo tegevuse viljana saadud tagajärjed suured on ning vähegi neile kuludele vastavad, mis iga aasta selle aparadi alalhoidmise ja täiendamise peale raisatakse, ühe sõnaga, kui küsida, kas maksab üldse niisugust kulukat keskk kohta üleval pidada, siis võiks selle küsimuse peale kõige paremini vastata mõnede statistiliste andmete ettetoomisega, mis kõige pealt näitavad, et tarvidus niisuguse asutuse järele igatahes suurlinnas väga suur on. Keskbüroo tegevuse alustamise päevast, s. o. 1. maist 1918. a. kuni 1. maini 1925. a. on büroosse tulnud 31.349 teadaannet kadunud isikute kohta; sellest arvust on lõpulikult lahendatud 29.756 juhtumist. Tundmatu surnute kohta tuli sama aja jooksul keskbüroosse 3305 teadaannet, nende hulgast suudeti lõpulikult lahendada 2100 juhtumist.

Arusaadavalt kasvab iga aastaga büroo tegevus juba ainuüksi selle tõttu, et publik ikka enam hakkab politsei poole pöörama, mida varem sageli ei tehtud. Selle tõttu annab kõige parema ettekujutuse keskkoha ülesannetest ja tegevuse tagajärgedest ning rohkusest 1924. a. aruande. Aruande järele paluti 1924. a. jooksul büroo abi 6167 kadunud isiku kohta, sellest arvust jõuti kuni tähendatud aasta lõpuni lahendada 4885 asja, nii et lahendamata jäid 1282 juhtumist, missugusest arvust muu seas käesoleva aasta jooksul suur osa lõpulikult selgitatud. Tundmatu surnuid, kellede kohta tuli teateid muretseda, oli aasta lõpuni 628, millisest arvust kartoteegi abil kindlaks tehti 126 isikut, teisel teel — 356, kuna kindlaks tegemata jäi 146 surnukeha isik. Mis nüüd puutub kartoteegi abil kindlakstehtud tundmatu surnute isikutesse, siis oli võimalik 8 isikut päevapildi abil tunda, 40 — isikukirjelduse abil, 47 — riiete kirjelduse najal, 13 — pesus leitud märkide abil, 12 — surnukeha juures leitud asjade tõttu, 6 — näpujälgede najal. Kõige väiksema osa büroo töödest moodustavad elus olevad tundmatud isikud. — 1924. a. jooksul tuli büroosse järelepärimisi 32 isiku kohta;

sellest arvust tehti kindlaks: 8 kartoteegi abil ning 12 teisel teel, nii et lahendamata jäi 12 juhtumist, missugune arv paistab õige suur olevat, kuid tegelikult kujuneb asi teisiti, sest pea kõik lahendamata juhtumised puutuvad vast sündinud, leitud lastesse.

Siin toodud arvudest langeb keskbüroo esimese osakonna peale, mis enesest moodustab teadete kogumise koht (v. üleval), 858 kadunud isikut (saatus kindlaks tehtud 460 juhtumisel) ja 287 tundmatu surnukeha (lõpulikult lahendatud 106 juhtumist). Keskbüroo teise osakonna peale langeb: 3265 meesterahvast ja 2044 jäljetult kadunud naisterahvast, kokku tähendab 5309 asja, millistest lahendamist leidsid 4425 juhtumist. Mis puutub nüüd neisse 4425 juhtumisse, siis selgitas keskbüroo järgmist: 3781 juhtumisel ilmusid jäljetult kadunud koju tagasi, resp. sai nende elukoha kohta teateid muretseda, 437 juhtumisel saadi kadunute elukoht teada ning nemad võeti kinni ning toimetati koju, 207 juhtumisel leiti kadunud isikud surnutena üles, 1 juhtumisel oli tegemist mõrtsukatööga, mille ohvriks oli langenud jäljetult kadunu ning 5 isikut oli Prantsusmaa võõraste Jeezioni astunud. Edasi tulevad selle teise osakonna tööde hulka arvata veel 341 tundmatu surnukeha ülesleidmise juhtumist, sellest arvust suudeti aasta lõpuni lahendada ja selgitada 250 juhtumist.

Kõigist neist arvudest tuleb järeldada, et keskbüroo, mille ülesandeks on kadunud isikute otsimine ja tundmatu surnukehade isikute kindlakstegemine, suurt ülesannet täidab ja palju tööd teeb elanikkude huvides, et bürool on aastate jooksul korda läinud paljudesse küsimustesse omal alal selgitust muretseda ja sellega ka palju kurba meelt pehmenada, sest selgus ka kõige kurvema ja raskema asjaolu suhtes on teatavasti alati kergem kanda, kui teadmatus. Väga tihti on aga bürool korda läinud, nagu üleval toodud andmed näitavad, inimestele rõõmu teha ja pisaraid kuivatada, andes omakstele tagasi armsaid perekonnaliikmeid.

Nõukogude liidu sisekaitse aparaat.

Enamlased pöörasid võimule pääsedes otsekohe iseäralist tähelepanu otstarbekooshasemate ja mõjuvamate abinõude tarvitamisele võtmisele nõukogude riigikorra alalhoidmiseks. Kujundati riigi sisekaitseks

järgmised võitlusorganid: 1) iseäraline komisjon võitluseks kontrrevolutsiooni vastu, lühendatult „ve-tshe-ka“; 2) iseäraliste ülesannetega kommunistlised väeosad n. n. „tshon“ ja 3) punane mü-

lits. Kõik need organisatsioonid kujunesid ajajooksul suurejooneliseks nõukogude Vene sisekaitse aparaadiks.

Peale Vene kodusõja lõpu sündisid selles aparadis, ühenduses n. n. „uue majanduspoliitika“ — „nepi“ — teostamisega, mõned organisatsioonilised muudatused, mis aga ei puudutanud selle aparadi poliitilist iseloomu. Püüdes luua soodsamaid eeltingimusi majanduspoliitiliste kokkulepete sõlmimiseks demokraatlike suurriikidega, deklareeriti 1921. a. nõukogude valitsuse poolt avalikult „ve-tshe-ka“ ärakaotamisest ja sisekaitse funktsioonide koondamisest uuesti moodustatava riigi poliitilisse valitsusse — „G. P. U.-sse“; ühtlasi teadustati nõukogude võimude otsusest poliitiliste kuritegude eest karistamise õigust anda kohtuorganide kätte. Nagu teada, jätkasid tegelikult „G. P. U.“ organid endistel alustel võitlust enamlusele vaenuliste rahvakihtide vastu.

Ühenduses Vene nõukogude föderatiiv-sotsialistliku vabariigi — „RSFSR“i — ümbernimetusega nõukogude sotsialistlik vabariikide liiduks — „SSSR-iks“ nimetati ka „GPU“ 1923. a. ümber ühendatud riigi poliitiliseks valitsuseks — „OGPU-ks“.

15. novembril 1923. a. kinnitati nõukogude liidu täidesaatva keskkomitee poolt „OGPU“ põhimäärus. Selle põhimääruse järele on „OGPU“ ülesandeks üldse võidelda poliitilise ja majandusliku kontr-revolutsiooni, spionaashi ja banditismi vastu.

Tema eriülesanneteks on: 1) nõukogude liitu kuuluvate nõukogude vabariikide riigi poliitiliste valitsuste ja neile alluvate sõjaringkondade iseäraliste osakondade, samuti ka transpordi riigipoliitiliste valitsuste organide tegevuse juhimine;

2) otsekohene rindade ja armeede iseäraliste osakondade tegevuse juhtimine;

3) liidu piiride majanduspoliitilise kaitse korraldamine; otsekohene operatiiv poliitiline võitlustegevus üleliidulises mastaabis mässuliikumiste likvideerimiseks.

„OGPU“-l ühes kõigi oma organidega on oma iseäraline budget.

„OGPU“ otsekoheses käsutuses on erilised väed liidu töö- ja kaitse nõukogu poolt kindlaksmääratud arvul; need väed alluvad otsekoheselt „OGPU“ esimehele ehk tema asetäitjale; nad jagu-

nevad: 1) „OGPU“ piirivalve ja 2) sisekaitse vägedeks.

„OGPU“ piirivalve väed koosnevad üksikutest piirivalve salkadest, mis jagunevad piirivalve raiooni komandantuurideks, tõketeks, üksikuteks valvepostideks ja patrullideks. Piirivalve vägede koosseisu kuuluvad ka hulgaliste „OGPU“ salaagentide võrgud, kes piiride läheduses olevates raioonides valvavad poliitiliselt kahtlaste elementide ja salakaubavedajate tegevuse üle. Salaagentide luuretegevuse abil püüavad „OGPU“ piirivalve vägede juhatused päevavalgele tuua igasuguseid poliitiliselt ehk majanduslikult kahtlaste rühmituste kavatsusi ilma nõukogude võimude loata üle piiri minna.

„OGPU“ sisekaitse väed koosnevad: iseäralistest diviisidest, rügementidest, pataljonidest, kompaniidest, divisjonidest ja muudest väeüksustest; peale jalg-, ratsa- ja kahurväe osade kuuluvad tähendatud vägede hulka ka soomus-, lennu-, mereväe ja mitmesuguste tehnilis-inseneri vägede üksused.

Kõiki „OGPU“ väeosasid täiendatakse poliitiliselt enam usaldusväärilise elemendiga.

„OGPU“ tegevuse hõlbustamiseks on moodustatud „OGPU“ eriorgaanid kõigis nõukogude liitu kuuluvates rahvuslikkudes vabariikides ja suuremates piirkondades, kubermangudes, sõjaringkondades ja suuremates väeüksustes kuni diviisideni, kõigi raudteede ja veeteede juures.

Nende eriorgaanide juhatusel tegutsevad üle kogu nõukogude liidu maaala mitmesugust liiki salaagendid osalt Vene kommunistliku erakonna rakukeste ja kollektiivide liigete, nõukogude ajakirjanduse kommunistliku erakonna, punaväe, tööliste, talupoegade ja noorsoo kirjasaatjate näol.

„OGPU“ poliitilist tegevust toetavad igatpidi „tshoni“ osad ja punane miilits.

Peale Vene kodusõja lõpu korraldati „tshoni“ väed ümber, lähendades nende organisatsiooni punaväe organisatsiooniliste üldalustele. „Tshoni“ väed alluvad operatiivselt liidu „tshoni“ vägede juhatajale; viimasele alluvad sõjaringkondade ja kubermangude „tshoni“ vägede juhatajad. Need väed koosnevad üksikutest rügementidest, pataljonidest jne., mida täiendatakse mees- ja naissoost kohalikkude kommunistide, kommunistliku erakonna kandidaatide ja noorkommunisti-

dega. Alaliselt hoitakse „tshoni“ väeüksustes alal vähearvulise koosseisuga kaader, kuna suurem osa „tshoni“ väeosas kuuluvaid kommuniste viibivad oma igapäevastel töödel ja kutsutakse kokku oma väeosade kaadrite juure järjekordseteks koondusharjutusteks ehk vastavate revolutsiooniliste ülesannete täitmiseks. „Tshoni“ väeosasid varustatakse rikkalikult automaat laskeriistade ja muude lahingvahenditega.

„Tshoni“ väeosade ümberkorraldamise tagajärjel on osa „tshoni“ juhtidest määratud punaväkke.

„Tshoni“ juhid saavad erilist sõjapoliitilist ettevalmistust vastavatel sõjalistel kursustel ehk punaväe õppeasutustes, kus neid peajaslikult tutvustatakse kodusõja taktikaga.

Õige suurt rõhku pannakse „tshoni“ vägedele korraldamisele nõukogude liidu piiriäärsetes raioonides.

Nagu Vene enamlisest ajakirjandusest näha, täidavad „tshoni“ väkke kuuluvad kommunistid õige loiult oma teenistuskohuseid, mis üldse halvavalt mõjub „tshoni“ osade sõjalise seisukorra peale.

Punaväe juhatuse mõjul on rida organisatsioonilisi muudatusi läbi viidud ka punase miilitsa korraldamise alal selleks, et kujundada punasest miilitsast punaväe tu-

gevat reservi. Selle otstarbega on punase miilitsa koosseisus loodud sarnased väeüksused, nagu neid on olemas punaväes. Niisugune punase miilitsa korraldamine pidavat võimaldama miilitsa organidel tegutseda tarvilikul korral hästi organiseeritud väeüksusena. Miilitsa osad täiendatakse poliitiliselt enam usaldusvääriliste isikutega, kes kogenud sõjaväe teenistuse alal, enamasti endiste punaväelastega.

Miilitsa juhte valmistatakse ette erikoolides ja erikursustel.

Vene kommunistilise erakonna keskkomitee ja tema juures olev poliitiline büroo pühendavad kõige tõsisemat tähelepanu ülalkirjeldatud nõukogude liidu sisekaitse aparaadi arendamiseks ja kindlustamiseks, püüdes tema poliitilist võitlustegevust kergendada Vene rahvahulkade, eriti noorsoo ja punaväe enamlise kasvatusega. Kogu erakonna kihutustöö aparaat on ühtlasi ka riigi sisekaitse organisatsiooni luureaparaadiks, võimaldades nii Vene linnades, kui ka küldes enamlusele sõbralikkudest rahvakihtidest eraldada Vene enamlaste poliitilisi vaenlasi. Niisugusel teel on saavutatud täieline vaimline ja tehniline koostöö riigi poliitilise selgitus-kihutustöö ja sisekaitse organisatsioonide vahel.

M.

Väljavõte III Eesti üleriiklise naiskongressi poolt 1. novembril 1925 a. vastuvõetud resolutsioonist.

Naispolitsei kohta:

Arvesse võttes naispolitsei tööd ja häid kogemusi paljudes vanemates riikides, kus naispolitsei juba pikemat aega tegevuses, ja tema erilist ülesannet, tunnistab III üleriiklik naiskongress hädatarvilikuks Eestis naispolitsei, nimega politsei hool-

dajate ametisse seadmise mõne olemasoleva politsei haru juure ja palub Naisorganisatsioonide Liitu ühes Naiste Karskusliiduga samme astuda, et see tegelikult läbi viidaks.

Ametlik osa.

Politsei peavalitsuse ülema ringkiri 16. novembrist s. a. nr. 3880-k. kõigile politsei jaoskonna ülematele.

Peavalitsusele saadetavate krediitide aruannete juures olevate dokumentide läbivaatamisel on selgunud, et asutuste ülemad ei pea sõidurahade väljamaksmise juures silmas maksvaid seadusi ja määrusi.

Juhin politsei ülemuste tähelepanu

ametsõitude tasu seaduse nr. 237 („R. T.“ nr. 113 — 1921. a.) ja nr. 63 („R. T.“ nr. 43 — 1923. a.) peale. Sõidukulud raudteel ja laevadel tasuda maksvate tariifide järele, nagu see seaduses nr. 237 § 1 p. a ja b tähendatud. Sõidukulud maanteel küüdi määruse ehk hobuseposti tariifi järele, sellekohaselt, missugust sõiduriista ametnik tegelikult on tarvitanud. Kui ametnik on tarvitanud posti ehk küü-

di hobust, siis tuleb postijaamapidaja ehk küüdimehe käest raha vastuvõtmise üle kviitung ehk allkiri võtta ja see ülemusele sisseantavale ametlikule arvele juure lisada.

Kui ametnik on sõitnud oma hobusega ehk jalgrattaga ja on õigustatud sõiduraha saama, siis tuleb temale sõiduraha arvata küüdi taksi järele: hobusega — 10 mk. iga hobuse ja kilomeetri eest ja jalgrattaga 6 marka kilomeetri eest.

Käsupkirjaga 18. novembrist s. a. nr. 70 siseministeeriumile:

Sõjaministeeriumi koosseisudest on arvatud kapten Hugo Lep p siseministeeriumi juure (S. K. III k. Kodanlise teenist. sead. § 149 märkus I) politsei peavalitsuse ülemääraliseks ametnikuks politseikooli alal, arvates 13. novembrist s. a.

Piirivalve valitsuse ülema käsupkirjaga 5. novembrist s. a. nr. 135

on Lääne jsk. Haapsalu raiooni ülema k. t. leitn. Matson'ile avaldatud kiitust energilise salakauba jälgimise eest.

Tallinna jsk. Jägala-Jõesuu raiooni valvur kapral August Kukk'ele on avaldatud kiitust eeskujuliku ja tagajärjerikka teenistuse eest salakaubitsejate ja salakauba tabamisel.

Väljamaalt.

Austria uus autode seadus.

Umbes nädala eest esitas Austria valitsus parlamendile seaduseelnõu autode ja mootorrattaste kohta. Seni ajani ei olnud Austrias üldse mingisugust seadust, mis oleks reguleerinud autode ja mootorrattastega sõitmise küsimust, kõik korraldused sellel alal tehti ühe vana ministeeriumi määruse põhjal 28. aprillist 1910. a. On arusaadav, et see vananenud määrus meie aja nõuetele enam ei vasta, arvesse võttes ühelt poolt tehnika arenemist vaheajal ja teiselt poolt liikumise arenemist viimaste aastate jooksul. Uus seadus töötati välja kaubandus-tööstusministeeriumi poolt tähtsamate eriteadlaste näpunäidetel ja kaasabil. Uus seadus on ainult raamiseadus ning tahab ainult üldiseid põhimõtteid ülesseada, üksikute peensuste väljatöötamise ja maksmapanemise kaubanduse ja tööstusministeeriumi hooleks jättes. Seadus on selle tõttu õige lühikene, ainult 13 paragrahvi line. Tähtsamatest määrustest tuleks nimetada järgmisi: seaduse alla ei kuulu need autod ning mootorrattad, mis on sõjavõimude tarvitada ja sõjaväe koosseisus. Avalikuks liikumiseks määratud teedel võivad liikuda ainult niisugused autod (ja mootorrattad), mille kohta on lubatud liikumiseks, teiste sõnadega tuleb kõiki kõne all olevaid sõiduriistu registreerida. Lubasid võib anda kas teatava sõiduriista terve liigi kohta ehk ainult üksiku sõiduriista kohta. Igal autojuhil peab olema juhitunnistus. Kui keegi tahab tunnistust saada, peab tema vähemalt järgmistele nõuetele vastama: peab teatavas vanaduses olema (piirid määra-

takse kindlaks vastavate määrustega), tema peab ette näitama ametarsti tunnistuse tervislise seisukorra üle, mis peab olema vähemalt hea nii kehalises kui vaimlises mõttes, tema peab oskama sõiduriistaga ümberkäia ning tema kohta peab teadmine olema, et tema usaldusvääriline isik on. Usaldusväärilised ei ole, näiteks, eelnõu järele isikud, kellele kalduvused joomisele, kakelusele, kes ise loomu poolest toored jne. Ametvõimudel jääb õigus kord väljaantud juhitunnistuse jällegi tagasi nõuda, kui selleks on olemas põhjendatud alused, samuti võib juhitunnistuse teatava aja peale ära võtta.

Maakondade ülemad annavad lubasid välja koolide asutamiseks, miliste eesmärgiks on autojuhtide väljaõpetamine; samuti võivad neis koolides loenguid pidada ainult need isikud, kelledele see eriliselt vastava maakonna ülema poolt on lubatud. — Mis puutub sõitmisel, siis annavad üksikasjalised määrused tarvilikke juhtnõude selle kohta, põhimõtteks on ainult see, et sõidu läbi inimesed ega varandus ei kannataks. Kui tahetakse kusagil sõidukiirust piirata ehk kui kavatakse mõnedel teedel üldse ära keelata autode ja mootorrattaste liikumist, siis võib seda teha ainult vastava maakonnavalitsuse nõusolekul; selle määruse alla aga ei käi riigiteed. — Nagu eelnõule juurelisatud statistilistest andmetest näha, on viimase nelja aasta jooksul sõiduautode arv tõusnud ühe kolmandiku võrra, veoautode arv peaaegu poole võrra ning mootorrattaste arv ümmarguselt viiekordseks. — Ühes eelnõuga kavatakse maksma panna ka sunduslik määrus, mis

praegu juba on välja töötatud ja eneses 69 paragrahvi sisaldab. Muu seas on määruses ka teatavates piirides maksimaalne sõidukiirus ette nähtud, mis ei tohi olla linnades ja alevites üle 15 klm. tunnis, maal üle 45 klm. tunnis ning hädaohtlikkudel kohtadel: tänavnurkadel, sildadel, tänavatel, kus valitseb elav liikumine, kitsastel tänavatel jne. ning udustel ilmadel üle 6 klm. tunnis. Just sõidukiiruse piiramise vastu täpsete numbritega on hakatud protesteerima, sest nagu näitab tegelik elu, toob sarnane kitsendamine enesega kaasa asjatut tööd politseile ja kohtuasutustele ning üleliigseid takistusi publikule, samal ajal avaneb ka tee ametasutuste omavolile jne. Teised riigid on juba niisugusest kitsendamise süsteemist loobunud, nagu näiteks, Saksamaa, kus on põhimõte maksma pandud, et juht tohib sõita ainult nii kiirelt, et tema alati suudaks sõiduriista ja selle kiiruse üle valitseda.

Maa, kus kõige julgem elada.

Kõne ei ole siin küll Abruzziast ehk teisest sarnasest kohast, mis võiks nimetada röövlite paradiisiks, ja teistest maadest, kus kuritegevus väiksem — juht on kodanikkude julgeolekust õnnetute juhtumiste suhtes. Statistika, mis iga aastaga ikka enam ja enam areneb ning praegu juba peaaegu kõiki eluküsimusi puudutab, on ka õnnetu juhtumiste arvu süstematiseerimisele asunud. Statistilised andmed näitavad meile nüüd, et maa, kus kõige julgem on elada õnnetute juhtumiste suhtes, kus neid kõige vähem ette tuleb, on Daanimaa, sest siin tuleb ainult 20 õnnetut juhtumist aastas 100.000 elaniku kohta. Et sellest selgemat pilti saada, olgu tähendatud, et vastav arv Ameerika Ühisriikides on 76,3 ning Inglismaal 25,5.

Suurem politsei näitus 1926. aastal.

6. ja 7. novembril peeti Preisi siseministeriumis ära suurem nõupidamine tuntud ministeriaal-direktori Dr. Abegg'i juhatusel, millest osa võtsid üksikute Saksamaa osariikide politsei esitajad ja milles 1926. aastal toimepandava politsei näituse küsimust harutati, ühtlasi põhimõtteid kindlaks määrates ja juhtnööre väljatöötades, kuidas seda suurt näitust („Große Polizeiausstellung Berlin 1926.“) korraldada. Kõige pealt jõuti otsusele, et väljapanekuid tuleb nii viisi korraldada, et üksikud

politsei harud ühte kohta koondatakse, s. o. et, näiteks, mundrikandja politsei oma väljapanekutega oleks eraldatud kriminaalpolitseist, viimane piirpolitseist, see jällegi poliitilisest politseist, teravishoiu politseist jne. Sellega siis kavatakse teine kord maksma panna, kui näiteks, Zoppoti 1924. a. ja Karlsruhe 1925. a. näitustel, kus teatavasti väljapanekud olid korraldatud üksikute riikide järele ja iga riigi väljapanekud alles korraldatud olid politsei harude järele. Kahtlemata on kavatsetav uus kord parem kui endine, sest see pakub palju ülevaatlikumat pilti ning võimaldab ühtlasi asjast huvitatud isikutele täpselt seda vaadata ja uurida, mida nemad tahavad ja mis seisab kõige pealt nende ameti huvides. Ühtlasi võimaldab täieliku pildi saamist ka kavatus, üksikute politsei harude juures vastava tööstuse saadusi välja panna, mis eriliselt tähtis, näit., kriminaalpolitsei suhtes. Aja kohta lepitü kokku, et suur Berliini politsei näitus saab korraldatud 25. septembrist kuni 10. oktoobrini 1926. a. Näituse komissariks määrati Preisi siseministeriumi ametnik, riiginõunik v. Treskov.

Omapärane kättemaksmine.

Belgradist tuleb huvitav teade, mis näitab, kui kergel käel võidakse kuritegusid ette võtta ja missugustel motiividel ausad ja lugupeetud inimesed võivad kuritegijateks muutuda. Mõne aja eest juhtus Belgradi lähedal õnnetus, millele langesid kolm isikut ohvriks. Nimelt kõndisid ümbruskonnas tuntud ja lugupeetud talupoja Urosevics'i kolm perekonnaliiget raudteel, vaatamata keelu peale raudtee roobastel käia. Isikud ei pannud suure kiirusega sõitvat kiirrongi õigel ajal tähele, vedurijuht ei suutnud õigel ajal enam rongi seisma panna ning kõik kolm jäid rongi alla ja leidsid otsekohe surma. Hukkunud talupoegade omaksed lubasid rongile kätte maksta selle õnnetu juhtumise eest. Kaks päeva peale õnnetust pani jällegi kiirrongi vedurijuht tähele, et samal kohal, kus õnnetus juhtus, kõik korras ei ole ja et raudteele oli mingisugune takistus asetatud. Vedurijuhil läks korda rongi veel õigel ajal seisma panna, sest eelmise õnnetuse tõttu sõitis tema õnnetuskoha lähedal väiksema kiirusega — ja siis selgus, et talupojad kättemaksmise tuhinas olid üle raudtee ühe roopa pannud ja selle kõvasti harilikkuude roobaste

külge kinnitanud. Peale roopa olid talupojad veel ühe suure palgi raudteele vee-retanud, et „asi kindlam oleks“, nagu nemad ise seletasid peale arreteerimise ülekuulamisel.

Riigipea — riigi raha raiskajana.

Ajaloo on küll harva tulnud ette, et riigipea riigi raha raiskab ja selle tõttu süüpingile satub. Uuem ajalugu küll sarnaseid juhtumisi ei tunne. Nüüd on niisugune kuulmatu lugu sündinud ja nimelt Venemaal. Süüdlaseks on kalmükkide vabariigi president, kes nüüd vahi alla võetud ning kellel tuleb oma süüteo eest vastust anda Astrahani kriminaalkohtule. Asjakäik ise on järgmine: 1923. aasta lõpul kannatas kalmükkide vabariik suurte tormide ja veeuputuste all. Õnnetuse tagajärjel kadusid terved külad laine-tesse ja üldiselt jäi üle 8000 inimese täitsa peavarjuta, kaotades oma varanduse Vabariigile anti esialgse häda vähendamiseks ja kõige taryilikuma abi andmiseks nõukogude liidu rahvakomissaride nõukogu poolt 25.000 rubla. Mõne aja pärast tuli ilmsiks, et kannatada saanud kalmükkide vabariigi kodanikud ei näinud sellest annetusest pennigi, vaid et vabariigi president kõik ära tarvitas oma isiklisteks otstarveteks, s. o. lasi omale kallihinnalise kasuka teha, oma naisele Pariisist kõige moodsamaid ja kallimaid riideid tellis, suurepäralisi pidusid oma juures korraldas jne., nagu harilik riigi raha kõrvale-toimetaja. Tähendatud seadusvastase teo eest tuleb presidendil nüüd vastutust kanda.

200-liikmeline kelmide salga avalikuks-tegemine.

Belgia politseil läks korda peale pikemaajaliste ettevalmistamis- ja jälgimistöde kümme isikut kinni võtta, kes suuremasse poolakatest koosnevasse organisatsiooni kuuluvad; arvatakse, et organisatsiooni liigete arv on üldiselt 200 ümber. Rahvusvahelised kelmid töötasid mitmes

kohas, eriti Prantsusmaal laastatud piirkonnas, Belgia söekaevanduste piirkonnas, Pariisis, Lille'is ja mitmes Saksamaa linnas. Organisatsiooni „osakonnad“ asusid kõigis tähtsamates Prantsusmaa, Belgia ja Saksamaa linnades. Ettevõtte agendid istusid Brüsselis, Liege'is ehk Namuris rongidele, mis Saksamaale sõitsid ning otsisid sarnased kupeed üles, kus Poola rahvusest töölisel viibisid. Töölistega hakati nende emakeeles juttu vestma, räägiti ühest ja teisest asjast ning töölistel tekkis varstigi usaldus lahkete kaasamaalaste vastu. Muidugi mõista oskasid kavalad agendid jutuaajamist õige pea selle aine juure juhtida, mis neile kõige tähtsam, s. o. tööliste poolt aja jooksul kogutud vara ja raha peale. Kui see oli kindlaks tehtud, selgitati töölistele hea mehe poolest, et kõik Belgia raha Saksamaa piiril sakslaste poolt ära võetakse, sest Belgia raha sissevedu Saksamaale olevat kõvasti keelatud Belgia valuuta kõikumise tõttu. Tõesti suutsid agendid töölistele mitmetunnilise jutuaajamise tagajärjel selgeks teha, et asi nii on, nagu nemad seletanud. Järgmine samm, mis agentide poolt ette võeti, oli muidugi heatahtliku ettepaneku tegemine omamaalasele Belgia raha portsigarri peita, sest sealt juba tolliametnikud kunagi ei hakka raha otsima, neil olevat selles asjas oma kogemused — tähendasid agendid. Osavalt oskasid kelmid siis suitsukarpisid ümber vahetada, ilma et vaene ohver asjast aru sai, andes tühja karbi töölisel ning võttes rahaga karbi omale. Kui asi nii kaugel oli, lahkusid agendid järgmises jaamas rongilt. Alles mõne aja pärast ning tihti juba Saksamaa territooriumil said petetud inimesed aru, et nemad osavate kelmide küüsi on langenud. Nagu tähendatud, otsis Brüsseli politsei kauemat aega kuritegijaid taga ja alles nüüd — mitmekuulise töö järele — läks temal korda Brüsselis kaheksat meest ja kaht naist kinni võtta, kes sesse ilusasse seltskonda kuulusid. Kaks arreteeritutest on ka juba oma süü üles tunnistanud.

Küsimused ja kostmised.

Nr. 1708. Lugeja J. T. Küsimus. Toimepandava pidu tarvis registreerib põhikirja järele tegutsev selts või mõni üksik isik pidu eeskava, kus on tähendatud ka

einelauda pidamine, vastavas omavalitsuses või politsei jaoskonnas.

Kui aga pidu toimepanijal seltsil või üksikul isikul alalist einelauda ei ole,

sellepärast ka äritunnistust ega omavalitsuse luba ei ole einelaua pidamiseks, kas on sarnasel korral seltsil või isikul õigus ilma äritunnistuse ja ilma omavalitsuse loata pidu ajal einelauas (kus ka tubakasaadused) kaubelda.

Vastus. Riigi ärimaksu seaduse § 453 p. 15 (22) järgi ei käi riigi ärimaksu alla heategelise otstarbega korraldatud näitemüügid ja -mängud, kontserdid, loteriid ja jalutuskäigud, olgugi ühes puhvetiga, samuti igasugused muud heategelised ettevõtted. Järjekult, kui tähendatud peod korraldatakse tähendatud otstarbel, siis ei tule nende korraldajatelt nõutada äritunnistust.

Mis puutub omavalitsuse loasse, siis on siin mõõduandev see asjaolu, kas einelaud on trahteri asutus trahteri seaduse (S. K. XII k. II j.) mõttes, ja teiseks, kas seal alkoholsete jookidega kaubeldakse. Käib aga einelaud trahteri seaduse § 7 alla, siis seda luba ei ole vaja. Tubakasaadustega kauplemine on lubatud ainult sellekohase patendiga (tubakamaksu seadus, § 79, „Riigi Teataja“ nr. 65/66 — 1920. a.), kusjuures sama seaduse § 87 lõige A. p. c on ka eriti ette nähtud patendi hind tubaka ja tubakasaaduste kauplemise eest pidudel.

Nr. 1709. J. T. Küsimus. Maa laataldel käivad rändavad artistid, kes laadaplatsile palagani üles ehitavad ning annavad rahvale maksulisi etendusi. Need etenduseandjad etendusele pääsemiseks müüdavaid pääsetähti (pileteid) maakonna valitsuses ega politsei jaoskonnas ei registreeri ega ei maksa lõbustumaksu maakonna heaks.

Kuidas tuleb tähendatud juhtumisel politseiametnikul talitada, kui sarnase ettevõtte omanik keeldub ka etenduse ajal lõbustumaksu tasumast. Maakonna valitsuse sundmäärus aga kohustab politseid selle järele valvama, et pääsetähed oleks registreeritud ja maakonna heaks võetav lõbustumaks tasutud. Kas tuleb protokoll kokku seada või tuleb etenduse andmine hoopis ära keelata.

Vastus. Valla- ja maakonnaomavalitsuste sissetulekute, väljaminekute, eelarvete ja aruannete seaduse („Riigi Teataja“ nr. 18/19 — 1920. a.) § 50 järgi langevad maksuliste etenduste ja lõbustuste toimepanijad sel korral, kui nad pidulistelt vähem lõbustumaksu võtavad kui määratud või seda üldse ei võta, kahekordse maksu alla puudujäänud summa

kohta arvatud. Teisi tagajärgi nimtatud seadus ette ei näe, millest tuleb järelda, et küsimuses tähendatud juhtumisel, kui maakonna valitsuse poolt ei ole korraldusi tehtud lõbustumaksu sissenõudmise kohta, tuleb politseil ainult protokoll kokkuseadmisega piirduda. Ära keelata, s. t. käesoleval juhtumisel lõpetada etendusi, puudub alus, sest avalikkude ettekannete seaduse („Riigi Teataja“ nr. 43 — 1923. a.) järgi on politsei esitajal õigus ettekannet lõpetada ainult § 8 ettenähtud juhtumistel.

Nr. 1710. Lugeja nr. 477. Küsimus. Politseiametnikkudele maksetavad sõidurahad on Vabariigi Valitsuse poolt määratud riigiteenijate ametsoitude tasu seaduse („R. T.“ nr. 113 — 1921. a.) § 10. korras, kui sama seaduse § 9. ettenähtud 5. liigi tasu ametsoitude eest, mis seotud jooksvate ametkohuste täitmisega omas ringkonnas, raioonis jne. Nagu selle lehe veergudel mitu korda seletatud, on jaoskonna ja raiooni ülemate tegevuspiirkond — jaoskond.

On ametnikke, kes politsei ülema käsu kirja ettekirjutusel järjekindlalt iga kuu peavad mitukümme kilomeetrit väljaspoole oma jaoskonna piire sõitma politsei valitsuse aruande reviderimise komisjonist osavõtmiseks, s. o. tegevuse alal, mis ei kuulu otsekoheesse jaoskonna ega raiooni ülema ülesandesse ega ei ole seotud tema jooksva asjaajamisega, kulutades ainuüksi selle sõidu peale kõiki oma kuu sõidurahasid.

Kas sarnaste sõitude eest on ametnik õigustatud eraldi tasu saama peale ülalnimetatud sõidurahade?

Teatavasti saavad põllutöoministeeriumi ametnikud sõiduraha samadel alustel, kui politseiametnikudki, kuid ametsoitude eest väljaspoole oma ametitegevuse piirkonda (ringkonda, metskonda jne.) saavad peale selle veel eraldi tasu.

Vastus. On õigustatud, sest Vabariigi Valitsuse poolt 7. jaanuaril 1925. a. vastuvõetud välispolitsei ametnikkude ametsoitude tasu määruuses („R. T.“ nr. 4 — 1925. a.) ettenähtud normid on määratud ametsoitude eest välispolitsei ametniku ametkonna või amettegevuse piirkonnas (§§ 1. ja 2.) ning järjekult kõikide teiste ametsoitude kohta on maksev üldine kord.

Nr. 1711. Lugeja V. L. Küsimus. Abielu on rahukogu otsuse põhjal lahutatuks tunnustatud; sellest abielust sündi-

nud laps on poolte kokkuleppel naisele mõistetud. Tsiviil-nõudmist lapse ülespidamise ja kasvatuse asjus kummagi poolt pole esitatud.

Kas on niisugusel juhtumisel veel õigus peale kohtuotsuse jõusse astumise riigiteenistuses oleval isikul — mehel lapse perekonna abiraha saada, sest laps ei kuulu abirahasaaja poolele, ja kas lapse pealt abirahana saadud summad tulevad riigile tagasi maksta, kui faktiliselt on kindlaks tehtud, et lapse ülespidamiseks saadud abiraha on tõesti ka tema peale tarvitatud.

Vastus. Perekonna abiraha seaduse („R. T.“ nr. 1/2 — 1923. a.) § 1. järgi makstakse selles paragrahvis ettenähtud riigiametnikkudele ja -teenijatele toetusraha nende ülespidamisel olevate lihaste laste pealt. Järjekult toetusraha saamiseks on tarvilik, et riigiametniku või -teenija lihane laps oleks tema ülespidamisel. Seda aga, et laps peaks ka ühes temaga elama, seadus ei nõua, mispärast küsimuses ettetoodud asjaolud sugugi ei takista toetusraha saamist riigiametniku või -teenija poolt.

Väljaandja: **Siseministeeriumi administratiiv-ala kirjastus.** Vastutav toimetaja: **E. Maddison.**
Tegev toimetaja: **O. Angelus.**

K u u l u t u s e d.

Tunnustatakse maksvusetuks järgmised isikutunnistused:

- U n t (sünd. Lang), Linda Rosalie Karli t., nr. 134. (31596)
- R o m e t, Linda Karli t., nr. 723. (31595)
- K õ l l, Julius Johani p., nr. 1038. (31594)
- K o m p u s, Linda Hansu t., nr. 154. (31593)
- T o o t s (sünd. Roots), Ida Daaveti t., nr. 1571. (31592)
- P a a v e l, Liine Karli t., nr. 83. (31591)
- S a b u r, Gustav Karli p., nr. 67. (31590)
- K i i s, Eduard Adami p., nr. 750. (31589)
- T a m m, Jaan Mardi p., nr. 744. (31588)
- M a m o n o v a, Natalie Karli t., v. a. 29. 1. 20 a. (31587)
- P u l k, Johanna Tohvri t., nr. 66. (31586)
- B l a u, Helene Hansu t., nr. 610. (31585)
- R o i m, Marie Pauli t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 1923 a. (35420)
- I r b e, Aliide Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. (35421)
- K i s t e r, Elisabeth Miili t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. (35422)
- S c h e e r, Leo Samueli p. (35423)
- S i k k e r, Liisa. (35425)
- M e r t z l i n, Hedda Karl-Hugo t., v. a. Tall. linna pol. 1. jsk. 9. 12. 19 a. nr. 2662. (35426)
- V e e l m a n n, Linda Jaani t., v. a. Salla vallaval. nr. 1093. (35427)
- P o h l, Eduard Eduardi p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 20. 3. 25 a. nr. 833. (35428)
- J õ e v ä l i, Katariina Antoni t., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. 13. 6. 22 a. (35429)
- S c h m i d t, Gustav Joosepi p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. (35430)
- O m e r, Terese Kristjani t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. nr. 11696. (35431)
- S o o s a a r, Jaan Peetri p., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 19. 8. 25 a. nr. 2205. (35432)
- U m m e r m a n n, August Augusti p., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 1925 a. (35433)
- H e b e r g, Marie Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 9. 1. 20 a. nr. 3957. (35434)
- N e u d o r f, Minna Jaani t., v. a. Keila vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 192. (35436)
- A r a k, Martin Mardi p., v. a. Tall. linna pol. Lasnamäe abijsk. 1924 a. nr. 238. (35437)
- S i l v e s t e r, Robert Alfredi p., v. a. Tall. linna pol. 5. jsk. (35439)
- A a l, Leena Karli t., v. a. Tall. linna pol. 3. jsk. 26. 1. 20 a. nr. 7294. (35440)
- L a h e, Elsa Marie t., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. 11. 8. 25 a. nr. 1754. (35441)
- E r m a n n, Kustas Kustase p., v. a. Tall. linna pol. 4. jsk. (35442)
- E r s t o, Helene Hendriku t., v. a. Valga linna pol. ülemalt. (35443)
- L a u r, Aleksander Johannese p., v. a. Keina vallaval. 1921. a. nr. 272. (35444)
- V i i k h o l m, Varvara Afanasi t., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 22. 8. 24 a. (35445)
- F r i i d o l i n, Marie Jaani t., v. a. Tall. linna pol. 2. jsk. 1923 a. (35446)
- L o o r b e r g, Liisa Jüri t., v. a. Peningi vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 83. (35448)
- K u b j a, Rudolf Andrese p., v. a. Emmaste vallaval. 1920 a. nr. 1191. (35449)
- G r a u b e r g, Albert Ado p., v. a. Kapu vallaval. 1920 a. (35450)

- Vinokurski, Anna, v. a. Irboska vallaval. nr. 214. (35451)
- Oit, Marie Mardi t., v. a. Vana-Põltsamaa vallaval. 23. 2. 23 a. nr. 38. (35458)
- Tuulberg, Eduard Hansu p., v. a. Tallinna pol. 3. jsk. (35453)
- Lossmann, Jaak Tõnise p., v. a. Tori vallaval. 24. 3. 20 a. nr. 732. (35455)
- Luik, Marie Kasperit., v. a. Tõlliste vallaval. 13. 5. 22 a. nr. 376. (35456)
- Varm, Heinrich Johannese p., v. a. Narva linna pol. ülemalt 22. 10. 1920 a. nr. 26239. (35459)
- Jänes, Johan Jaagu p., v. a. Polli vallaval. 6. 12. 19 a. nr. 236. (35460)
- Rosenthal, Gerda Gustavi t., v. a. Tartu linna pol. 3. jsk. 2. 12. 19 a. nr. 1959. (35462)
- Sarapuu, Mart Johani p., v. a. Abja vallaval. 25. 11. 19 a. (35463)
- Jaska, Aleksander Hansu p. (35464)
- Vikerpuur, Karl Jüri p. (35465)
- Sahk, Tõnis Jaani p., v. a. Võisiku vallaval. 22. 6. 20 a. nr. 524. (35467)
- Taal, Aleksander Miku p., v. a. Nõmküla vallaval. 20. 8. 24 a. nr. 128. (35468)
- Kukk, Hans Hansu p., v. a. Viljandi maak. pol. 4. jsk. 19. 11. 19 a. nr. 315. (35470)
- Nahkur, Aleksander Karli p., v. a. Lehtse vallaval. (35473)
- Mägraken, Anny Heinrichi t., v. a. Narrova-Jõesuu pol. jsk. 1921. a. (35474)
- Tamm, Aleksander Jaani p., v. a. Lehtse vallaval. (35475)
- Obõdenova, Olga Oskari t., v. a. Tallinna pol. 6. jsk. 23. 2. 24 a. nr. 1336. (35476)
- Vuuk, Elmar Hendriku t., v. a. Uue-Wändra vallaval. 16. 1. 20 a. nr. 368. (35477)
- Rabur, Alfred Eduardi p., v. a. Kunda alevival. 26. 9. 20 a. nr. 9. (35478)
- Vinkelmann, Marie Johani t., v. a. Rapla vallaval. 21. 12. 20 a. nr. 2660. (35479)
- Saska, Nikolai Jaani p., v. a. Adavere vallaval. 25. 9. 24 a. nr. 35. (35480)
- Okas, Anna Jaani t., v. a. Adavere vallaval. 16. 12. 19 a. nr. 180. (35481)
- Uude, Johan Jakobi p., v. a. Undla vallaval. 27. 1. 25 a. nr. 745. (35482)
- Matt, Leena Jaani t., v. a. Järve vallaval. 4. 12. 19 a. nr. 75. (35483)
- Johanson, Aliide Hansu t., v. a. Hallinga vallaval. 11. 12. 19 a. nr. 269. (35484)
- Ambos, Johannes Gustavi p., nr. 1509. (35485)
- Rain, Anton. (35486)
- Ann, Lisette. (35486)
- Laurits, Otto Henu p., v. a. Pärnu maak. pol. linna jsk. 20. 10. 20 a. nr. 12354. (35488)
- Maslov, Efim Andrei p., v. a. Permis-küla vallaval. 13. 12. 19 a. nr. 411. (35489)
- Viidekohv, Johannes Madise p., v. a. Püssi vallaval. (35490)
- Luks, Ida Jakobi t., v. a. Sõmeru vallaval. 17. 12. 20 a. nr. 1633. (35491)
- Seidelbach, Ferdinand Johani p., v. a. Haljala vallaval. 13. 4. 20 a. nr. 1024. (35492)
- Vares, Jakob Jaagu p., v. a. Haljala vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 673. (35492)
- Mihkelmann, Johan Karli p., v. a. Uue-Vändra vallaval. 15. 4. 20 a. nr. 703. (35494)
- Juhanson, Marie Joosepi t., v. a. Maidla vallaval. (35495)
- Leyden, Karl Aleksandri p., v. a. Kohila vallaval. 21. 7. 21 a. nr. 2377. (35497)
- Muld, Friedrich Hansu p., v. a. Põltsamaa alevival. 19. 5. 22 a. nr. 1445. (35499)
- Tõrvand, Hans Hansu p., v. a. Tartu linna pol. 1. jsk. 27. 5. 24 a. nr. 1709. (35500)
- Vähk, Aleksander, v. a. Voka vallaval. 14. 12. 19 a. nr. 456. (35504)
- Paurmann, Ruuben, nr. 99. (35505)
- Raudsoo, Adolf. (35506)
- Pehelgas, Albertine, v. a. Voka vallaval. 31. 12. 19 a. nr. 814. (35507)
- Trei, Rudolf, v. a. Voka vallaval. 12. 12. 19 a. nr. 206. (35508)
- Jaanson, Ella Karli t., v. a. Vana-Antsla vallaval. 6. 12. 19 a. nr. 93. (35510)
- Pikk, August Jaani p., v. a. Vana-Antsla vallaval. 21. 12. 20 a. nr. 1630. (35511)
- Kera, Jüri Jüri p., v. a. Hallinga vallaval. 19. 10. 21 a. nr. 542. (35514)
- Kaurla (Vosberg), Terese Gustavi t., v. a. Kunda-Malla vallaval. 6. 12. 21 a. nr. 1652. (35515)
- Alberg, Liisa Andrese t., v. a. Sõmeru vallaval. 1925 a. (35516)
- Sutt, Martin Mardi p., v. a. Veltsa vallaval. 28. 9. 19 a. nr. 467. (35517)
- Oru, Hans Peetri p., v. a. Polli vallaval. 19. 12. 19 a. nr. 492. (35519)
- Schmiedefeldt, August. (35520)
- Schmiedefeldt, Erika. (35520)
- Tankson, Marie Jüri t., v. a. Kõo vallaval. 17. 12. 19 a. nr. 208. (35522)

Kuulutus

Viru maak. politsei Jõhvi jaoskonna ülem annab teada, et 30. nov. 1925 a. kell 10 hommiku müüakse Mäetaguse vallas Jõetaguse külas

enampakkumisel

Ferdinand Niin'e päralt olev varandus, mis koosneb ühest mustakirju lehmast, hinnatud 10 000 marga peale, mitmesuguste maksude sissenõudmiseks. Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval 30. XI. 25.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Jõhvis, 17. nov. 1925 a.

Nr. 2651—2652, 4132.

Jaoskonna ülem: **H. Raukas.**

Kuulutus

Viru maak. politsei Jõhvi jaoskonna ülem annab teada, et 30. XI. 1925 a. kell 10 hommiku müüakse Mäetaguse vallas, Jõetaguse külas

enampakkumisel

Jaan Tenorist'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest lehmullikast, hinnatud 6.500 marga peale, mitmesuguste maksude sissenõudmiseks. Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval 30. XI. 25.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Jõhvis, 17. novembril 1925 a.

Nr. 2642, 2647, 4184.

Jaoskonna ülem: **H. Raukas.**

Kuulutus

Viru maak. politsei Jõhvi jaoskonna ülem annab teada, et 30. XI. 1925 a. kell 10 hommiku müüakse Mäetaguse vallas Ahu külas

enampakkumisel

Aleksander Suuder'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest raudjas ruun hobusest, hinnatud 8000 marga peale, mitmesuguste maksude sissenõudmiseks. Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval 30. XI. 25.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Jõhvis, 14. nov. 1925 a. Nr. 4150, 2659

Jaoskonna ülem: **H. Raukas.**

Kuulutus

Viru maak. politsei Jõhvi jaoskonna ülem annab teada, et 30. XI. 1925 a. kell 10 hommiku müüakse Mäetaguse vallas, Kükla asunduses **enampakkumisel** Johannes Tumor'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest valgest lüpsilehmast, hinnatud 5000 marga peale, mitmesuguste maksude sissenõudmiseks. Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval 30. XI. 25

Pakkumine algab hinnatud summast.

Jõhvis, 13. nov. 1925 a. Nr. 4176.

Jaoskonna ülem: **H. Raukas.**

Kuulutus

Viru maak. politsei Jõhvi jaoskonna ülem annab teada, et 30. XI. 1925 a. kell 10 hommiku müüakse Mäetaguse vallas Kükla asunduses **enampakkumisel** Didrich Tarum'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest mustakirju lehmast, hinnatud 5000 marga peale, mitmesuguste maksude sissenõudmiseks. Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval 30. XI. 25.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Jõhvis, 13. nov. 1925 a. Nr. 4177.

Jaoskonna ülem: **H. RAUKAS.**

Kuulutus

Viru maak. politsei Jõhvi jaoskonna ülem annab teada, et 30. XI. 1925 a. kell 10 hommiku müüakse Mäetaguse vallas Kükla asunduses **enampakkumisel** Aleksander Koppel'i päralt olev varandus, mis koosneb ühest mustawalgest küüt-lehmast, hinnatud 8000 marga peale, mitmesuguste maksude sissenõudmiseks. Müüdavaid asju võib näha oksjoni päeval 30. XI. 25.

Pakkumine algab hinnatud summast.

Jõhvis, 13. nov. 1925 a. Nr. 4111.

Jaoskonna ülem: **H. RAUKAS.**